

1. Доступність підстави щодо застосування нечинних національних стандартів, коли є розбіжності або несумісність практики з міжнародними.

Відповідно до пункту 13 частини першої статті 1 Закону України "Про стандартизацію" національний стандарт – *стандарт, прийнятий національним органом стандартизації* та доступний для широкого кола користувачів.

Тобто, стандарт, який скасовано, не є національним стандартом.

Законодавчих підстав для застосування скасованого національного стандарту не має.

Відповідно до частини другої статті 23 Закону України "Про стандартизацію" *національні стандарти застосовуються на добровільній основі*, крім випадків, якщо обов'язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами.

Тобто, суб'єкти господарювання взагалі можуть не застосовувати національні стандарти, якщо цього не вимагає законодавство та не існує господарських, професійних та інших потреб.

Відповідно до частини другої статті 21 Закону України "Про стандартизацію" *міжнародні та регіональні стандарти приймаються як національні стандарти національним органом стандартизації.*

Практика застосування міжнародних стандартів свідчить про їх добровільне застосування.

Європейські стандарти не застосовуються безпосереднє, вони застосовуються як національні впровадження, тобто у разі їх прийняття як національні стандарти.

Окрім цього, відповідно до частини четвертої статті 17 Закону України "Про стандартизацію" у разі прийняття європейського стандарту як національного забезпечується ідентичність національного стандарту відповідному європейському стандарту. *З дня набрання чинності національним стандартом, що є ідентичним європейському стандарту, повинен бути скасований національний стандарт, положення якого суперечать положенням відповідного національного стандарту, що є ідентичним європейському стандарту.*

Тобто, застосовується національний стандарт, що є ідентичним європейському стандарту, а національний стандарт, положення якого йому суперечать, не може застосовуватися та має бути скасований.

2. Незрозумілі підстави існування Головного фонду технічних умов (ТУ) України й процедури "перевіряння" ТУ, яка за змістом мало відрізняється від скасованої державної реєстрації

Пунктом 38 розділу I Закону України від 09.04.2014 № 1193-VII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру" *виключено статтю 7 Декрету Кабінету Міністрів України від 10.05.1993 № 46-93 "Про стандартизацію і сертифікацію"*, якою було передбачено *державну реєстрацію ТУ.*

Наразі права підприємств, установ та організацій, що здійснюють стандартизацію визначені статтею 16 Закону України "Про стандартизацію", відповідно до якої:

підприємства, установи та організації мають право у відповідних сферах діяльності та з урахуванням своїх господарських і професійних потреб організовувати та виконувати роботи із стандартизації, зокрема: розробляти, приймати, перевіряти, переглядати та скасовувати ТУ та зміни до них, установлювати процедури їх розроблення, прийняття, перевірки, перегляду, скасування та застосування;

стандарти, кодекси усталеної практики та ТУ, прийняті підприємствами, установами та організаціями, *застосовуються на добровільній основі;*

право власності на стандарти, кодекси усталеної практики і ТУ, прийняті підприємствами, установами та організаціями, і видані ними каталоги належать відповідним підприємствам, установам та організаціям.

Згідно з пунктом 3.2.1 Статуту державного підприємства "Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів" (ДП "Укрметртестстандарт"), затвердженого наказом Мінекономрозвитку від 01.03.2017 № 283, *предметом діяльності ДП "Укрметртестстандарт" у сфері стандартизації, зокрема є упорядкування (формування і зберігання) бази даних "Технічні умови України" та проведення на замовлення суб'єкта господарювання перевірки змісту проектів ТУ на відповідність нормативно-правовим актам та національним стандартам.*

Тобто, законодавством визначено *право підприємств розробляти власні ТУ за правилами, встановленими самими підприємствами.*

Законодавством не передбачена перевірка ТУ та їх реєстрація.

ДП "Укрметртестстандарт" проводить перевірку ТУ та вносить інформацію про них до бази даних "Технічні умови України" *виключно за зверненням власника ТУ.*

Обов'язків підприємств перевіряти ТУ та реєструвати їх в ДП "Укрметртестстандарт" не має.

3. Неподонокі випадки вимог дотримання вже скасованих ГОСТ в умовах тендерів

Питання щодо формування тендерної документації не належить до завдань департаменту технічного регулювання.

З цього питання можна звернутися до органів, визначених відповідними законами України.

4. Заклад є колективним членом ТК 25, залучення мізерне

Процедурні норми роботи ТК, *права й обов'язки членів ТК*, відповідального секретаря ТК та секретаріату ТК визначені *ДСТУ 1.14:2015 "Національна стандартизація. Процедури створення, діяльності та припинення діяльності технічних комітетів стандартизації"*.

Радимо колективному члену ТК 25 використовувати свої права під час роботи в ТК.

Між тим, з питання необхідності залучення всіх членів ТК 25 до роботи, департамент технічного регулювання звернувся до ДП "УкрНДНЦ", яке виконує функції національного органу стандартизації та до повноважень якого належить координація діяльності ТК.

Про результати розгляду цього питання ДП "УкрНДНЦ" разом з ТК 25 будуть повідомлені додатково.

5. Вартість видання (не придбання для користування, а саме видання) ДСТУ, ідентичних європейським та міжнародним методом перекладу для бізнесу

Трудомісткість підготовки національних стандартів до видання встановлено в Додатку 3 до Методики визначення трудомісткості та вартості робіт із стандартизації, затвердженої наказом Мінекономрозвитку від 05.10.2016 № 1685, зареєстрованим у Мін'юсти 27.10.2016 за № 1405/29532.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1402-16>

Трудомісткість підготовки національного стандарту до видання становить 0,09 людино-днів на одну сторінку, яка містить 1860 знаків з урахуванням пропусків.

Вартість робіт з підготовки національного стандарту до видання розраховується виходячи з трудомісткості та заробітної плати працівників ДП «УкрНДНЦ».

6. Доступність, використання власних випробувальних лабораторій

Відповідно до Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» акредитовані випробувальні лабораторії виробників можуть виконувати окремі роботи з оцінки відповідності продукції вимогам технічних регламентів, якщо це передбачено відповідним технічним регламентом.

На сьогодні окремими технічними регламентами передбачено випробування продукції акредитованою випробувальною лабораторією виробника без звернення до призначеного органу з оцінки відповідності (модулі А та С, а також А1, А2, та С1, С2 за бажанням самого виробника продукції).

При цьому, акредитована випробувальна лабораторія виробника не підлягає призначенню, і вона повинна становити окрему та визначену частину підприємства і не повинна брати участі у проектуванні, виробництві, постачанні, монтажі, використанні або обслуговуванні продукції, яку вона оцінює.

Крім того, призначений орган з оцінки відповідності не може проводити випробування продукції в акредитованій випробувальній лабораторії виробника такої продукції і відповідно укладати угоди з такими випробувальними лабораторіями, оскільки це суперечитиме його незалежності від виробника продукції, що оцінюється призначеним органом з оцінки відповідності.

Якщо вам відомі випадки, коли забороняється використання випробувальних лабораторій виробників для оцінки відповідності вимогам технічних регламентів, просимо повідомити про такі випадки для належного реагування Міністерством і виправлення даної ситуації.

7. Недостатня кількість випробувальних лабораторій, акредитованих за новим стандартом

Національним агентством з акредитації України (НААУ) прийнято накази від 22.12.2017 № 238 та від 04.02.2019 №25од про впровадження вимог міжнародного стандарту ДСТУ ISO/IEC 17025:2017 у діяльності НААУ. Відповідно до вказаних наказів, НААУ з 01.06.2018 приймає заявки та проводить акредитацію відповідно ДСТУ ISO/IEC 17025:2017. З 01.07.2019 усі роботи з первинної акредитації, моніторингу та повторної акредитації випробувальних та калібрувальних лабораторій будуть проводитись тільки на відповідність ДСТУ ISO/IEC 17025:2017.

Подання заявки на перехід на стандарт ДСТУ ISO/IEC 17025:2017 є правом лабораторії, яке вона реалізує за умови власної готовності до переходу на нову редакцію стандарту.

Слід зазначити, що стандарт ДСТУ ISO/IEC 17025:2006 є чинним до 01.12.2020.

Якщо є конкретні сфери, у яких взагалі відсутні випробувальні лабораторії, акредитовані за новим стандартом, або їх кількість є критично недостатньою для потреб

бізнесу, просимо навести конкретні приклади для вжиття Міністерством відповідних заходів реагування.

8. Дуже довга й надмірно формалізована процедура погодження проектів технічних регламентів

Правові та організаційні засади розроблення, прийняття та застосування технічних регламентів визначені Законом України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності».

Статтею 17 Закону визначено, що не пізніше дня подання проекту технічного регламенту для погодження заінтересованими органами відповідний центральний орган виконавчої влади, що його розробив, розміщує на своєму офіційному веб-сайті повідомлення про оприлюднення відповідного проекту, а в разі потреби - додатково оприлюднює це повідомлення в інший спосіб, визначений Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Строк подання письмових коментарів до проекту технічного регламенту ***не може бути меншим ніж 30 днів з дня офіційного оприлюднення.***

Крім того невідкладно після оприлюднення проекту технічного регламенту на своєму офіційному веб-сайті, але не пізніше п'яти робочих днів з дня такого оприлюднення, розробник проекту технічного регламенту має надати державам - членам СОТ повідомлення про відповідний проект технічного регламенту за формою, в обсязі та порядку, визначених правилами СОТ. Строк подання письмових коментарів до проекту технічного регламенту ***не може бути меншим ніж 60 днів з дня офіційного оприлюднення.***

Також, розробник проекту технічного регламенту повинен забезпечити погодження його з усіма заінтересованими центральними органами виконавчої влади. Строк погодження проекту заінтересованими центральними органами виконавчої влади ***в середньому складає 30 днів.***

Мінекономрозвитку як орган, що координує розроблення технічних регламентів, на постійній основі проводить моніторинг строків розроблення проектів технічних регламентів, проводить наради під головуванням керівництва Міністерства з розробниками технічних регламентів з метою виявлення проблемних питань, що гальмують процес їх розроблення, та за результатами інформує Уряд. У свою чергу, Уряд неодноразово надавав доручення розробникам технічних регламентів стосовно прискорення робіт з їх розроблення.

9. Створення фіктивних «робочих груп» з розроблення технічних регламентів, які насправді нічого не розробляють

Мінекономрозвитку не створює робочих груп з розроблення проектів технічних регламентів. Законом України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» не передбачено положень щодо розроблення проектів технічних регламентів з обов'язковим створенням відповідних робочих груп.

Міністерство не володіє інформацією про створення іншими органами влади робочих груп з розроблення технічних регламентів, які не функціонують належним чином. Просимо надати приклади створення таких фіктивних «робочих груп».

10. Бракує прозорих методик акредитації та оцінки відповідності

Відповідно до вимог стандарту ДСТУ ISO/IEC 17011:2017 (ISO/IEC 17011:2017, IDT) «Оцінка відповідності. Загальні вимоги до органів з акредитації, що акредитують органи з оцінки відповідності», офіційний сайт НААУ (www.naau.org.ua) містить методики,

політики, загальні документи, які знаходяться у вільному доступі та детально роз'яснюють усі процедури первинної акредитації, моніторингу та повторної акредитації.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» у разі, якщо технічними регламентами передбачене застосування процедур оцінки відповідності, такі процедури містяться в технічних регламентах, затверджених законами чи актами Кабінету Міністрів України, або окремо затверджуються Кабінетом Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 13.01.2016 № 95). Таким чином, усі процедури оцінки відповідності є у вільному доступі і детально роз'яснюють усі етапи робіт з оцінки відповідності продукції вимогам технічних регламентів.

У разі необхідності надання додаткових пояснень щодо конкретних методик акредитації та оцінки відповідності, які на вашу думку є не прозорими, просимо надати конкретні приклади з метою надання вам відповідних роз'яснень.

11. Відсутність власної калібрувальної лабораторії, відсутність вимірювальної техніки, повіреного, каліброваного обладнання.

Відповідно до статті 27 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» калібруванню **в добровільному порядку** можуть підлягати засоби вимірювальної техніки, які застосовуються у сфері та/або поза сферою законодавчо регульованої метрології.

У разі відсутності власної калібрувальної лабораторії Ви можете звернутися до наукових метрологічних центрів (ННЦ «Інститут метрології», м. Харків, ДП «Укрметртестстандарт», м. Київ, ДП «НДІ «Система», м. Львів, ДП «Івано-Франківськстандартметрологія», м. Івано-Франківськ), або до метрологічних центрів, калібрувальних лабораторій, акредитованих Національним агентством з акредитації України (реєстр розміщено на веб-порталі НААУ <https://naau.org.ua/>).

12. Обмежені можливості повірки/калібрування сучасного обладнання. Вимоги щодо транспортування обладнання до метрологічних лабораторій (замість послуг щодо повірки безпосередньо на підприємстві).

Постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2015 № 374 затверджено перелік із **80 категорій** законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що підлягають періодичній повірці.

Для проведення повірки всіх **80 категорій** законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки станом на сьогодні уповноважено 64 повірочні лабораторії з переліком яких Ви можете ознайомитися за посиланням <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=ff698074-ce54-4c93-9aad-1aac53b1a050&tag=DerzhavniiRestrNaukovikhMetrologichnikhTsentriv-MetrologichnikhTsentrivIPovirochnikLaboratorii-UповnovazhenikhNaProvedenniaPovirkiZakonodavchoRegulovanikhZasobivVimiriuvaInoiTekhniki-SchoPerebuvauiutVEkspluatatsii>

Порядок проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, та оформлення її

результатів затверджено наказом Мінекономрозвитку від 08.02.2016 № 193 зареєстрованим в Мін'юсті 24.02.2016 за № 278/28408 (далі – Порядок).

Відповідно до пункту 2 розділу 3 Порядку місце проведення повірки визначає повірочна лабораторія, зважаючи на економічні чинники, можливість транспортування еталонів, допоміжних засобів повірки та засобів вимірювальної техніки, що повіряють, погоджуючи це рішення із заявником.